

Dato: 16.08.2013

Individuell pensjonssparing

Egen sparing til pensjon er en av pilarene i pensjonsreformen. Det er i dag liten grad av egen sparing til pensjon. Ulike grupperinger på Stortinget har med jevne mellomrom foreslått forbedringer av den eksisterende ordningen for individuell pensjonssparing, gjennom forslag om høyere sparegrenser og endringer i skattereglene.

Pensjonsreformen

Pensjonsreformen forutsetter at den enkelte selv fremover tar større ansvar for å sikre økonomisk trygghet i alderdommen. Dersom sparing til pensjonisttilværelsen for den enkelte ikke er tilstrekkelig, vil den økonomiske belastningen på samfunnet øke. Undersøkelser viser at kommende pensjonister har forventninger om en mer aktiv alderdom enn tidligere. En bedret kjøpekraft som pensjonist vil således bidra positivt for samfunnsøkonomien.

Omfanget av privat pensjonssparing er i dag begrenset. Egen sparing til alderspensjon vil bidra til å trygge den enkeltes pensjonisttilværelse, og vi mener det må legges bedre til rette for slik sparing. Dagens skatteinsentiv for individuell pensjonssparing er for svakt til at folk velger å binde midler langsiktig til alderspensjonsformål. Slik dagens regler er utformet, vil kunder kunne få høyere skatt på utbetaling enn fradraget var på innbetaling.

Videre er det viktig med enkelhet og forutsigbarhet for kundene i individuell pensjonssparing. Forutsigbarhet anses å være vesentlig for at kunder skal ønske å spare langsiktig i denne type produkter (bunden sparing). Det vises i den forbindelse til at skattereglene for individuell pensjon har blitt endret i senere år, noe som har gjort produktet mindre attraktivt. Maksimal sparebeløp i individuell pensjonssparing ble dessuten i 2008 satt ned fra kr. 40.000 til kr 15.000 pr år. Dette beløpet har vært uendret siden 2008.

Individuell sparing i tjenstepensjonsordning

I NOU 2012:13 om ny tjenstepensjonslov foreslås det utvidet adgang for arbeidstakerne til å spare til pensjon innenfor rammene i tjenstepensjonsregelverket. Den foreslåtte løsningen forutsetter imidlertid at minst 2/3 av arbeidstakerne i bedriften ønsker en slik mulighet, og gjøres obligatorisk for alle arbeidstakerne. Vi mener disse begrensingene i denne ordningen bør fjernes, slik at det åpnes for en friere adgang til egen sparing i tilknytning til tjenstepensjonsordningen.

Lov om individuell pensjonssparing

Lov om individuell pensjonsordning ble innført i 2008 som ny skattefavorisert individuell pensjonssparing (IPS), som en erstatning for bortfallet av individuell pensjonsavtale (IPA). Dette medførte samtidig at nivået på skattefavorisert individuell pensjonssparing i Norge ble redusert

vesentlig. I etterkant av lanseringen har flere pensjonsrådgivere gitt uttrykk for skepsis til hvorvidt dette produktet er lønnsomt for kunden. Fra 2011 har de fleste leverandørene stoppet salg av IPS.

Forslag

Vi ber om at tidligere intensjoner hos om å gjøre forbedringer i ordningen for individuell pensjonssparing følges opp. Målet bør være å gjøre individuell pensjonssparing mer attraktivt for kundene. Som strakstiltak foreslås:

- I. Innføring av skattesymmetri
- II. Økt innskuddsgrense i ordningen for individuell pensjonssparing (IPS)
- III. Økt fleksibilitet knyttet til sparing og utbetaling

Ad I – Innføring av skattesymmetri

Finans Norge mener skattesymmetri bør innføres, gjennom å innføre samme skattesats (28 %) på utbetaling som på innbetaling.

Ad II - Økt innskuddsgrense

Vi vil påpeke at en økning av innskuddsgrensen alene vil ikke være tilstrekkelig for å øke egensparingen til alderspensjon, og vi mener en slik endring må ses i sammenheng med bedre skatteregler. Innskuddsgrensen bør økes til 50 % av grunnbeløpet (G) som pr 01.05.2013 utgjorde kr 85.245. Gjennom å knytte innskuddsgrensen til G vil en sikre å ivareta kjøpekraft.

Vi mener at arbeidstakere i tillegg bør få adgang til å tilleggs spare til pensjon innenfor maksimalrammene for tjenestepensjonsordningen, se ovenfor.

Ad III - Økt fleksibilitet knyttet til sparing og utbetaling

Vi mener at individuell pensjonssparing kan gjøres mer attraktivt for kunder gjennom tiltak som bidrar til økt fleksibilitet knyttet til innbetaling og utbetaling. I den forbindelse bør følgende tiltak vurderes:

- Kunden bør ha større fleksibilitet til å betale inn varierende beløp, stoppe og gjenoppta innbetalingene enn etter dagens regler
- Pensjonssparing kan knyttes opp mot sparing i BSU, slik at kunder som ønsker det kan gå over fra innbetalig til BSU (t.o.m. fylte 33 år) til innbetaling til IPS (f.o.m. fylte 34 år).
- Sparemidlene bindes til fylte 62 år, men det bør være opp til kunden selv å bestemme når midlene skal tas ut, i henhold til kundens eget behov.
- Åpne for innløsning (gjenkjøp) av IPS. Dette forutsetter at kunden tilbakebetaler tidligere ervervet skattefordel. Det er en fordel for kundene å stå friere til å løse seg fra bindingen av midlene, dersom den økonomiske situasjonen for kunden skulle endre seg.